

Αξιοποίηση του/της Σχολικού/ής Συνεργάτη/ιδας για καλύτερη ενσωμάτωση μαθητών/ριών

Υπουργείο Παιδείας Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ)

2021-2022

Δρ Γιώτα Λαμπριανού

Ντίνα Κουφαλίδου

Λειτουργοί Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης

Γενική Εποπτεία: Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους, ΠΛΕ

Ενσωμάτωση μαθητών/ριών

«Διαδικασία αλληλεπίδρασης των μελών μιας ομάδας, ικανής να οδηγήσει σε πλήρη κοινωνικοποίησή τους και όχι σε απλή προσαρμογή και αφομοίωση κάποιων από αυτών στο γενικό σύνολο» (Κυπριωτάκης, 2001).

Δημιουργία ενός σχολείου για όλους/όλες μαθητές/μαθήτριες που δεν θα διακρίνονται μεταξύ τους εξαιτίας της νοητικής, γλωσσικής, σωματικής ή συναισθηματικής/συμπεριφορικής τους ιδιαιτερότητας.

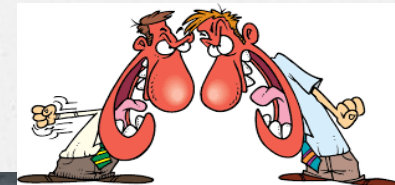
Παράγοντες που είναι πιθανόν να συμβάλουν στην εκδήλωση επιθετικής/αποκλίνουσας συμπεριφοράς

Ενδοπροσωπικό περιβάλλον

- Χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, συναισθήματα, γνωστικές λειτουργίες (αυτοέλεγχος, κατανόηση της προοπτικής του άλλου, επίλυση συγκρούσεων)

Διαπροσωπικό περιβάλλον

- Σχέσεις με τα μέλη της οικογένειας (παραμέληση, κακοποίηση, γονεϊκή ψυχοπαθολογία π.χ. μητρική κατάθλιψη, κατάχρηση ουσιών)
- Αλληλεπίδραση με συνομηλίκους (απόρριψη, απομόνωση από συνομηλίκους)
- Σχολείο (σχολικό κλίμα)

Παράγοντες που είναι πιθανόν να συμβάλουν στην εκδήλωση επιθετικής/αποκλίνουσας συμπεριφοράς

Υπερκείμενο περιβάλλον

- ο Κουλτούρα και πολιτισμός, κοινωνικο-οικονομική κατάσταση, επίδραση ΜΜΕ

Οργανικό περιβάλλον

- ο Βιοχημικές και νευροφυσιολογικές διεργασίες, γονίδια κ.λπ.

(Wenar et al., 2000)

Τα ίδια τα παιδιά μιλούν για το δυσλειτουργικό οικογενειακό τους περιβάλλον...

- ο Α. (Γ' τάξη): «Κύριε, είναι κόλαση στο σπίτι..τι να σας
πω άλλο...»
- ο Σ. (ΣΤ' τάξη): «Κύριε έχω πολλά βάσανα στο σπίτι..»

Σ. (Α' τάξη)

Εργοδότηση ΣΣ στο Εναλλακτικό Πρόγραμμα ΟΑΠ

- ο Το Εναλλακτικό Πρόγραμμα (ΕΠ): εγκρίνεται μετά από πολυθεματική συνάντηση της ΟΑΠ με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- ο Για να λειτουργήσει το Πρόγραμμα, το σχολείο πρέπει πρώτα να εργοδοτήσει Σχολικό/ή Συνεργάτη/ιδα (ΣΣ), που θα αποτελέσει τον σύνδεσμο μεταξύ των μαθητών/ριών και του σχολείου.
- ο Έγκριση του Εναλλακτικού Προγράμματος από τους γονείς/κηδεμόνες και τον/την οικείο/α ΕΔΕ του σχολείου.

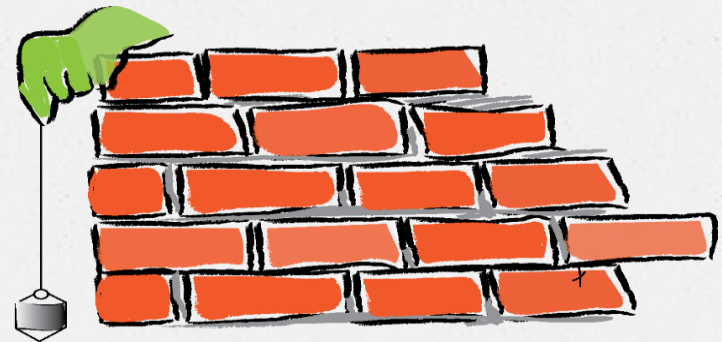
Σχεδιασμός και υλοποίηση παρέμβασης

- ο Παρατήρηση-Ανάλυση-Κατανόηση συμπεριφοράς
- ο Δόμηση σχέσης
- ο Σχεδιασμός-Στοχοθεσία
- ο Συνεργασία για υλοποίηση
- ο Τήρηση Ημερολογίου
- ο ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ οι συστηματικές συναντήσεις με υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό τάξης, Διευθυντή/Διευθύντρια, ειδικό/ή παιδαγωγό
- ο Αναστοχασμός/αναθεώρηση/ αναπροσαρμογή

Διαπροσωπικές ικανότητες και χαρακτηριστικά προσωπικότητας αποτελεσματικού/ής ΣΣ

1. Αισιοδοξία/ θετική σκέψη
1. Ενσυναίσθηση, αποδοχή και σεβασμός
2. Σταθερότητα/συνέπεια
3. Ευελιξία και δημιουργικότητα
4. Συνεργατικότητα
5. Παιδαγωγική αντίληψη

Ο/Η ΣΣ μέσα από τη μεντορική σχέση με τον/τη μαθητή/μαθήτρια λειτουργεί ως πρότυπο συμπεριφοράς και ως πυρήνας προαγωγής ψυχικής ανθεκτικότητας.

Πώς να αξιοποιείται ο/η ΣΣ για ψυχοσυναισθηματική στήριξη των μαθητών/ριών

- ο Να ενδυναμώνει το **αίσθημα της ασφάλειας** και του «**ανήκειν**»
- ο Να ενισχύει την **αυτογνωσία** (π.χ. μέσω της διαδικασίας **αναστοχασμού**)
- ο Να ενισχύει την **αναγνώριση και διαχείριση συναισθημάτων**
- ο Να βοηθά στην **αναγνώριση δυσλειτουργικών πεποιθήσεων**
- ο Να παρέχει **βοήθεια** στους/στις μαθητές/μαθήτριες για να **προσδίδουν νόημα** στις εμπειρίες τους.

«Κύριε, δηλαδή γίνεται να είσαι σαν θείος μου;»

«Έτσι όπως με προσέχεις εσύ, κύριε, σου δίνω το κομποσκοίνι για να σε προσέχει!»

Στην τελετή αποφοίτησης δεν παρευρέθηκαν οι γονείς του Άχμετ για να παρακολουθήσουν... Προσέγγισε τη ΣΣ δακρυσμένος και της είπε:
«Ήμουν καλός κυρία;»

Πώς να αξιοποιείται ο/η ΣΣ για στήριξη μαθητών/ριών στον μαθησιακό τομέα

- ο Να εντοπίζει τα ενδιαφέροντα και τις ιδιαιτερότητες.
- ο Να στηρίζει τον/τη μαθητή/μαθήτρια στη διεκπεραίωση διαφοροποιημένης ή μη εργασίας (απαραίτητη η καθοδήγηση/συνεργασία υπεύθυνου/ης τάξης, ειδικού/ής εκπαιδευτικού).
- ο Να παρέχει βοήθεια στον/στη μαθητή/μαθήτρια για ολοκλήρωση δημιουργικών εργασιών, οι οποίες να αναρτούνται σε πινακίδες σχολείου.
- ο Να βοηθά στην οργάνωση, συγκέντρωση και συμμετοχή στο μάθημα.

Ο Π. είναι σε θέση πλέον να καθίσει και να ολοκληρώσει ανεξάρτητος την εργασία του.

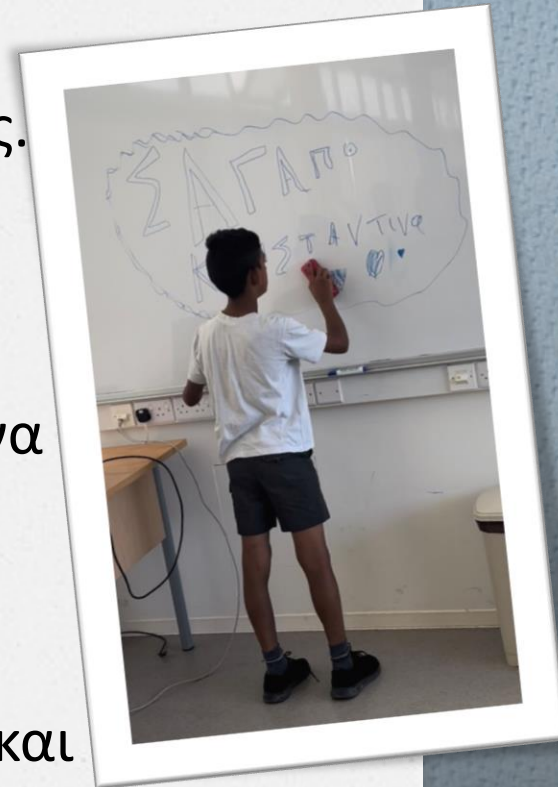
Πώς να αξιοποιείται ο/η ΣΣ για ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων και κοινωνικοποίηση των μαθητών/ριών

- ο Να ενισχύει την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων (δεξιοτήτων επικοινωνίας, επίλυσης σύγκρουσης).
- ο Να συμβάλλει στη βελτίωση της εικόνας που έχουν οι συμμαθητές/συμμαθήτριες και στην αποδοχή τους.
- ο Να επιδιώκει τη βελτίωση της αυτοεικόνας και την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης.
- ο Να δημιουργεί **γέφυρες επικοινωνίας** μεταξύ μαθητών/ριών και σχολείου.

Η συμβολή του/της ΣΣ στη σχολική ενσωμάτωση του/της μαθητή/μαθήτριας

- Έφερε θετικά αποτελέσματα σε θέματα συμπεριφοράς, προσαρμογής και μάθησης.
- Βοήθησε στο να γίνει πιο αποδεκτός/ή.
- Έδωσε νέο νόημα, ελπίδα και κίνητρο για να συνεχίσουν οι προσπάθειες.
- Απέδειξε την αποτελεσματικότητα των εξατομικευμένων προσεγγίσεων στήριξης και τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκομένων.

Σε ποιες περιπτώσεις σημειώθηκε αξιοσημείωτη πρόοδος

- Στενή συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων για στήριξη του/της μαθητή/μαθήτριας εντός κι εκτός σχολικού πλαισίου
- ΣΣ με θετικά χαρακτηριστικά προσωπικότητας, κατάρτιση και προθυμία για συνεργασία και προσφορά
- Όλο το σχολείο «αγκάλιασε» την προσπάθεια και τον/τη μαθητή/μαθήτρια
- Το σχολείο παρείχε στήριξη και καθοδήγηση στον/στη ΣΣ (ιδιαίτερα ο/η Διευθυντής/Διευθύντρια και ο/η υπεύθυνος/η εκπαιδευτικός)
- Θετικό σχολικό κλίμα
- Προσαρμογές στο σχολικό περιβάλλον, για να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες του/της μαθητή/ριας.

"Σχολείο για τα παιδιά και όχι παιδιά για το σχολείο»

Ι. Πυργιωτάκης

**ΟΜΑΔΑ ΑΜΕΣΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
ΥΠΠΑΝ**